

► **Tentoonstelling over het 18de-eeuwse genieten in Patriciërshuis**

Desserttoren uit 18de eeuw opnieuw het middelpunt

Een 18de-eeuwse desserttoren is sinds kort in het bezit van het Dordts Patriciërshuis. Gisteren werd de toren nog één keer gebruikt.

Elcke van der Heijden
Dordrecht

„Het is een heel bijzondere toren”, vertelt glasexpert Anna Laméris, ook wel bekend van het tv-programma *Tussen Kunst en Kitsch*. Het loodglazen servies bestaat uit drie glazen schalen met daarop verschillende glaasjes die vroeger gevuld werden met diverse lekkernijen. Laméris: „Helemaal bovenop lag altijd een gesuikerde sinaasappel.”

Volgens Laméris was het dessert in de 18de eeuw het belangrijkste deel van de maaltijd. „Als je connecties uitnodigde om te komen eten, pakte je uit.” Ongeveer vijf gangen kregen de gasten voorgeschoteld. Vervolgens werd de tafel leeggeruimd en kwam een maagdelijk wit tafelkleed tevoorschijn. „En midden op tafel werd dan de *pyramid of glass* neergezet.”

Voor de gelegenheid heeft Joan Buitenhuis, de chef van Hightealicious, de glaasjes op de toren nog één keer gevuld met desserts. Daar was voorzichtigheid bij geboden. „Ze heeft er drie slapeloze nachten van gehad”, grapt Laurens Gooshouwer, eigenaar van het Patriciërshuis.

„Ik ben vanochtend om kwart over vijf opgestaan en al vrij snel aan de slag gegaan. Ik wilde opnieuw kunnen beginnen als iets niet zou lukken”, legt Buitenhuis uit. De chef gebruikte ter inspiratie Mrs. Beeton’s kookboek, met recepten uit de 18de eeuw. „Maar ik heb stiekem ook op internet gekeken.”

Wie er uiteindelijk voor zorgt dat

▲ Anna Laméris bij de 18de-eeuwse desserttoren. Hij werd gisteren nog één keer gevuld. FOTO VICTOR VAN BREUKELLEN

de toren schoon de vitrine in kan, moet nog worden beklonken. „Ik was ze niet af”, lacht Buitenhuis. Waarop de glasexpert richting de vrouw van Gooshouwer kijkt. „Vroeger gebeurde dat ook niet. De vrouw des huizes waste het porselein en glaswerk zelf af.”

Pijproken

De desserttoren maakt vanaf 27 september deel uit van de tentoonstelling *De kunst van het genieten*. De bezoekers krijgen dan ook een kijkje in de cultuur van het pijproken. Vol-

“**Het is een heel bijzondere toren**”
—Anna Laméris

gens Cor Crans, voorzitter van de Nederlandse Federatie voor Pijprokers, zijn enkele topstukken te zien. „Dit is een van de vijf pijpen die nog bewaard zijn gebleven uit die tijd”, vertelt hij trots bij een pijp met daarop enkele keren het hoofd van stadhouder Willem III.

Crans legt uit dat het eten van desserts en pijproken in de 18de eeuw heel dicht bij elkaar lagen. „De heren trokken zich op een bepaald moment terug en genoten van het roken van een pijp terwijl de dames nog even dooraten.”

OPEN

Expositie

DORDRECHT De kunst van het genieten is van 27 september tot en met 8 april te zien in het Dordts Patriciërshuis. In die periode worden ook lezingen gegeven. Het museum is van woensdag tot en met zondag open van 13.00 tot 17.00 uur.

Hardinxveld betaalt 1,1 miljoen om uit Avres te mogen stappen

De gemeente Hardinxveld-Giessendam betaalt sociale dienst en sociale werkplaats Avres ruim 1,1 miljoen euro om daar uit te mogen stappen. De twee hebben een hoogoplopende ruzie beslecht met een schikking, zo maakten ze gisteravond bekend.

Peter Koster

Hardinxveld-Giessendam

Uittreden is nodig omdat Hardinxveld zich per 1 januari aansluit bij de Drechtsteden. Die eisen echter dat de gemeente dan ook gebruik maakt van hun eigen soci-

ale dienst en sociale werkplaats.

Dat betekende een strop voor Avres, dat zijn gebouwen en personeelsbestand ingericht heeft op een organisatie, die ook Hardinxveld bedient. Daarvoor is nu veel minder werk. Burgemeester en wethouders hadden gedacht met een bedrag van zo’n 5 ton wel van Avres af te zijn.

Avres bleek daar echter heel anders over te denken en kwam met een rekening van 2,3 miljoen euro op de proppen.

Afgelopen zomer dacht de provincie een knoop door te hakken door de uittredesom op 1,8 miljoen vast te stellen, maar daartegen gin-

gen beide in beroep.

Dat beroep is nu ingetrokken. De uittredesom blijft weliswaar hetzelfde, maar Avres en de gemeente zijn het er over eens geworden dat Avres nog ruim zeven ton in de spaarpot heeft zitten die toegerekend horen te worden aan de gemeente.

Beide partijen zeggen nu blij te zijn. „Het ware stevige onderhandelingen”, zegt Avres-voorzitter Bart Bruggeman. Burgemeester Dirk Heijkoop: „Dit is belangrijk, want we willen ook in de toekomst goed samenwerken. Zo kunnen we inwoners en ondernemers optimaal bedienen.”

Oppassen geblazen op knooppunt Gorinchem

GORINCHEM Automobilisten moeten op het knooppunt Gorinchem ter hoogte van Schelluinen op hun remmen wanneer er neerslag valt. Sinds kort staan op de A15 in beide richtingen een snelheidsbeperking tot 90 km per uur en een waarschuwbord voor een gladde weg.

De borden langs de snelweg richting het knooppunt staan er allang. De waarschuwing richting Rotterdam, is nieuw. „Dat deel van de weg is niet stroef genoeg meer”, licht een woordvoerder van Rijkswaterstaat toe. „Bij een controlemeting bleek dat de stroefheidswaarde onder een bepaalde norm is gezakt.

In de praktijk betekent dit dat automobilisten bij regen op dit deel van de A15 in verhouding een veel langere remweg zullen hebben dan wanneer de weg droog is. De snelheid aanpassen is verstandig.”

Uit gegevens van de landelijke ongevalregistratie blijkt dat wanneer het regent het aantal ongelukken in verhouding lager ligt dan wanneer het droog is. Bij sneeuw en ijzel is het nog lager.

Op de A15 en de A27 rond het knooppunt Gorinchem nam het aantal ongelukken af, zo blijkt uit die cijfers. Al sprong 2015 er met 39 uit. In 2014 werden er drie ongevallen genoteerd en vorig jaar vier.